T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ
RESİM BÖLÜMÜ

“KAYGILI SAATLER”
(MEZUNİYET PROJESİ KAPSAMINDA HAZIRLANAN ARAŞTIRMA VE UYGULAMA RAPORU)

Hazırlayan
Mehmet AŞUT

Yöneten
Doç. Cemile Didem ÖZIŞIK

ERZURUM-2026

ÖZET
MEZUNİYET PROJESİ

KAYGILI SAATLER

Mehmet AŞUT

Bu araştırma, “Kaygılı Saatler” adlı res m bölümü mezun yet projes n n kuramsal altyapısını oluşturmaktadır. Çalışmada çağdaş nsanın yaşadığı kaygı duygusu, zaman kavramı ve b reysel ps koloj arasındak l şk sanat bağlamında ncelenm şt r. Projen n temel amacı, zaman baskısının b rey üzer nde oluşturduğu kaygıyı görsel b r d l aracılığıyla fade etmekt r.

Araştırmada kavramsal sanat yaklaşımı temel alınmış, ayrıca sürreal zm n b l nçaltı, düş ve sembol k anlatım özell kler nden yararlanılmıştır. Saat mges , yalnızca zamanı ölçen b r nesne olarak değ l; bekley ş, bel rs zl k, korku ve çsel ger l m g b duyguları tems l eden b r sembol olarak değerlend r lm şt r.

Çalışma kapsamında l teratür taraması yöntem kullanılmış; kaygı, zaman, kavramsal sanat ve sürreal zm üzer ne yapılan araştırmalar ncelenm şt r. Elde ed len b lg ler doğrultusunda oluşturulan sanatsal uygulamalarda saatler, gölgeler, boş mekânlar ve tekrar eden nesneler kullanılarak kaygı duygusunun görsel karşılıkları araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kaygı, Zaman, Kavramsal Sanat, Sürrealizm, Resim Sanatı.

ABSTRACT

UNDERGRADUATE THESIS

KAYGILI SAATLER

MEHMET AŞUT

Th s research forms the theoret cal foundat on of “Anx ous Hours,” my graduat on project n Pa nt ng. It explores how anx ety, t me, and nd v dual psychology ntersect n contemporary l fe, and how th s relat onsh p can be expressed through art. The core a m s to v sual ze the pressure of t me and the anx ety t creates on the nd v dual.

The project s grounded n conceptual art, wh le draw ng on surreal sm’s focus on the subconsc ous, dreams, and symbol c narrat ve. Here, the clock s not treated as a s mple t mekeep ng dev ce. It funct ons as a symbol of wa t ng, uncerta nty, fear, and nner tens on.

Us ng a l terature rev ew, I exam ned ex st ng stud es on anx ety, t me, conceptual art, and surreal sm. These ns ghts shaped the artworks, where clocks, shadows, empty spaces, and repeated objects are used to translate anx ety nto v sual form.

Keywords: Anxiety, Time, Conceptual Art, Surrealism, Painting.

İÇİNDEKİLER

ÖZET ii
ABSTRACT iii
RESİMLER DİZİNİ v
GİRİŞ 6
1. BÖLÜM 7
Araştırma Raporu 7
1.1. Kaygı Kavramı ve Sanat 7
Kavramsal Sanat 7
Sürreal zm Ve Zaman Kavramı 8
2.BÖLÜM 9
SONUÇ RAPORU 9
Uygulamanın Yapılış Gerekçesi 9
İçer k Ve B ç me Yönelik Saptamalar 9
Uygulamanın Düşünsel Yönü 9
RESİMLER 10
SONUÇ 20
KAYNAKÇA 21

RESİMLER DİZİNİ

Resim 1. *Salvador Dalí, Belleğin Azmi Yağlı Boya, 1931*

Resim 2. *Mehmet Aşut, Kaygılı Saatler, Kolaj, 2026.*

GİRİŞ

İnsan yaşamı boyunca kaygı, bel rs zl k ve gelecek end şes öneml ps koloj k deney mler arasında yer almaktadır. Özell kle modern yaşamın hızlanması, teknoloj k gel şmeler, ekonom k sorunlar, toplumsal baskılar ve b reysel yalnızlık duygusu, günümüz nsanının kaygı düzey n artırmaktadır. Zaman kavramı se bu kaygının merkez nde yer almakta; b rey n geçm ş, ş md ve gelecek arasındak l şk s n bel rleyen öneml b r unsur hâl ne gelmekted r.

"Kaygılı Saatler" adlı mezun yet projes , zaman ve kaygı l şk s n görsel sanatlar aracılığıyla ncelemey amaçlamaktadır. Saat mges , yalnızca zamanı gösteren b r nesne değ l, aynı zamanda nsanın yaşamı boyunca h ssett ğ baskıyı, bekley ş , korkuyu ve bel rs zl ğ tems l eden güçlü b r sembol olarak ele alınmaktadır.

Bu bağlamda çalışma; kavramsal sanat, real zm ve çağdaş sanat yaklaşımları doğrultusunda değerlend r lm şt r. Bu araştırmanın amacı, kaygı kavramının görsel sanatlar aracılığıyla nasıl fade ed leb leceğ n ncelemek ve zaman kavramı le nsan ps koloj s arasındak l şk y sanat bağlamında değerlend rmekt r.

Çalışmada saat, gölge, boşluk, tekrar ve mekân g b görsel unsurların kaygı duygusunu nasıl tems l edeb leceğ araştırılmıştır. Araştırma; kaygı kavramı, zaman olgusu, kavramsal sanat ve real zm eksen nde şek llenmekted r. Modern nsanın yaşadığı ps koloj k ger l mler, toplumsal baskılar ve b reysel yalnızlık durumları sanatsal açıdan ncelenm şt r. Ayrıca çağdaş sanat çer s nde zaman ve kaygı kavramlarını ele alan
sanatçıların çalışmaları değerlend r lm şt r.

Araştırmada l teratür taraması yöntem kullanılmıştır. Sanat tar h , çağdaş sanat, kavramsal sanat ve real zm üzer ne yazılmış kaynaklar ncelenm şt r. Elde ed len ver ler doğrultusunda uygulama çalışmalarının kuramsal altyapısı oluşturulmuştur.

1. BÖLÜM

Araştırma Raporu

1.1. Kaygı Kavramı ve Sanat

Kaygı, b rey n geleceğe l şk n bel rs zl kler karşısında yaşadığı ps koloj k b r durumdur. Ps koloj alanında öneml b r yere sah p olan bu kavram, sanat tar h nde de çeş tl b ç mlerde ele alınmıştır. Sanatçılar savaşlar, ekonom k kr zler, toplumsal değ ş mler ve k ş sel travmalar sonucunda ortaya çıkan kaygıları eserler ne yansıtmışlardır. Özell kle modern sanat sonrasında b rey n ç dünyası, korkuları ve yalnızlığı öneml b r tema hâl ne gelm şt r. Kaygı, sanatta çoğu zaman karanlık renkler, bozulmuş f gürler, boş mekânlar ve zamansal semboller aracılığıyla fade ed lmekted r.

Kavramsal Sanat

1960'lı yıllarda gel şmeye başlayan kavramsal sanat, sanat eser n n f z ksel görünümünden çok taşıdığı düşünceye önem vermekted r. Bu anlayışta f k r, nesneden daha öneml kabul ed l r. Kavramsal sanatçılar geleneksel res m anlayışından uzaklaşarak met n, fotoğraf, nesne, yerleşt rme ve performans g b farklı yöntemler kullanmışlardır. Bu yaklaşım, günümüz sanatında toplumsal ve ps koloj k konuların ele alınmasında öneml b r alan oluşturmuştur.

"Kaygılı Saatler" projes nde de saat nesnes yalnızca b r obje olarak değ l, zaman baskısını tems l eden kavramsal b r unsur olarak değerlend r lmekted r. Zaman, kavramsal sanatın en öneml konularından b r d r. Saatler, takv mler, tekrar eden nesneler ve döngüler sanatçılar tarafından sıklıkla kullanılmıştır. Modern yaşam çer s nde zamanın hızlanması b rey n kaygı düzey n artırmaktadır. Dak kalar, saatler ve bekley şler nsan ps koloj s üzer nde baskı oluşturmaktadır. Bu nedenle saat mges yalnızca zamanı değ l; gec kmey , tüken ş , korkuyu ve beklent y de tems l etmekted r.

Sürreal zm, 1924 yılında André Breton'un yayımladığı Sürreal st Man festo le ortaya çıkan ve b l nçaltını, düşler , sezg ler ve rrasyonel düşüncey merkeze alan b r sanat akımıdır. S gmund Freud'un ps kanal z kuramından etk lenen sürreal stler, nsan z hn n n b l nç dışı alanlarını sanat aracılığıyla görünür kılmayı amaçlamışlardır. Sürreal st sanatçılar gerçek dünyayı olduğu g b bet mlemek yer ne; düşsel mekânlar, beklenmed k nesne l şk ler , zamanın bozulması ve mantık dışı kurgular kullanmışlardır. Böylece zley c de ps koloj k ve duygusal etk ler oluşturmayı hedeflem şlerd r.
Kaygı kavramı, sürreal zm n temel lg alanlarından b r olarak değerlend r leb l r. B l nçaltında yer alan korkular, end şeler ve bastırılmış duygular çoğu zaman semboller aracılığıyla fade ed lmekted r. Er mekte olan saatler, boş mekânlar, yalnız f gürler ve bel rs z zaman algısı sürreal st sanat çer s nde sıkça karşılaşılan mgelerd r.

"Kaygılı Saatler" projes nde kullanılan saat mges de yalnızca zamanı gösteren b r nesne değ ld r. Saatler; bekley ş , gec kmey , zaman baskısını ve geleceğe l şk n bel rs zl kler tems l etmekted r.

Bu nedenle çalışma, kavramsal sanatın düşünce merkezl yapısıyla sürreal zm n b l nçaltına yönel k anlatımını b r araya get rmekted r.

Bozulmuş zaman algısı, durdurulmuş saatler, mekânsızlık h ss ve nesneler n olağan şlevler nden uzaklaştırılması, projen n sürreal st yönünü güçlend rmekted r. Böylece eserlerde gerçekl k le düş arasında b r l şk kurulmakta, zley c n n kend kaygılarıyla yüzleşmes amaçlanmaktadır. Sürreal zm n sembol k d l , kaygının doğrudan anlatılmasından çok onun yarattığı ps koloj k atmosfer n aktarılmasına olanak sağlamaktadır. Bu nedenle "Kaygılı Saatler" projes , kavramsal sanat le sürreal st yaklaşımın kes şt ğ b r noktadadır.

Sürreal zm Ve Zaman Kavramı

Res m.1: Salvador Dalí 'Belleğ n Azm yağlı boya 1931

Salvador Dalí'n n 1931 yılında tamamladığı 'Belleğ n Azm ', sürreal zm akımının en kon k eserler nden b r d r. Bu eser, er yen saatler, rüya benzer atmosfer ve zaman algısının sorgulanışı g b unsurlarla, zley c y gerçekl k ve hayal arasındak sınırda b r yolculuğa çıkarır.
Belleğ n Azm 'nde en d kkat çeken unsurlardan b r , er yen saatlerd r. Bu saatler, zamanın katı ve değ şmez b r kavram olmadığını, aks ne akışkan ve görecel olduğunu s mgeler. İmgelerle, zamanın nsan algısı üzer ndek etk s n sorgular. Er yen saatler, aynı zamanda ölümün ve zamanın nsan yaşamı üzer ndek etk s n sorgulatır, hayatla ölümün parod s olarak adlandırılırsa pek yanlış olmaz. Zaman, kronoloj k b r hap shane değ l; hafızanın, rüyaların ve b l nçaltının sonsuz boşluğunda er yen, bükülen ve her nsan z hn nde yen den yaratılan akışkan b r döngüdür. Bellek, zamanın bu mekan k dayatmasına karşı kend özgürlüğünü lan ederek azm n sürdürür.

2.BÖLÜM

SONUÇ RAPORU

Uygulamanın Yapılış Gerekçesi

“Kaygılı Saatler” projes , modern nsanın zaman le kurduğu kırılgan ve baskılı l şk y nceleyen kavramsal b r kolaj ser s d r. Projede zaman yalnızca mekan k b r s stem ya da gündel k yaşamı düzenleyen b r araç olarak ele alınmamış ve zamanda b rey n ps koloj k durumunu şek llend ren görünmez b r baskı alanı olarak değerlend r lm şt r. Özell kle çağdaş yaşamın hızlanan yapısı, üretkenl k baskısı, gelecek kaygısı ve sürekl yet şme h ss b rey n zaman algısını dönüştürmekted r. Bu dönüşüm, projen n temel çıkış noktasını oluşturur.

İçer k Ve B ç me Yönelik Saptamalar

Projedek renk kullanımı da ps koloj k b r anlatım taşır. Soğuk gr tonlar, lac vertler ve s yah yüzeyler z h nsel baskıyı ve çsel daralmayı tems l ederken; bel rl çalışmalarda kullanılan kırmızı detaylar pan k, stres ve alarm h ss n vurgular. Bazı saat d l mler nde görülen açık mav ya da solgun sarı geç şler se kısa sürel umut ve sak nleşme anlarını tems l eder. Böylece renkler yalnızca estet k b r unsur değ l, duygusal yoğunluğu taşıyan anlatısal katmanlar hal ne gel r.

Her A4 çalışma tek başına bağımsız b r anlatıya sah p olsa da, çalışmalar b r araya geld ğ nde dev b r saat formu oluşturur. Bu düzenleme zley c n n yalnızca tek l şlere değ l, bütünsel zamansal döngüye bakmasını sağlar. İzley c saat formunun merkez n b r bakıma kend merkez ne benzet p yer yer kend nden b r parça bulur. İzley c yaklaştıkça, kend s n kaygının ç nde lerleyen ps koloj k b r zaman döngüsünün parçası g b h sseder. Bu nedenle proje yalnızca görsel b r üret m değ l; aynı zamanda deney msel b r alan yaratmayı hedefler.

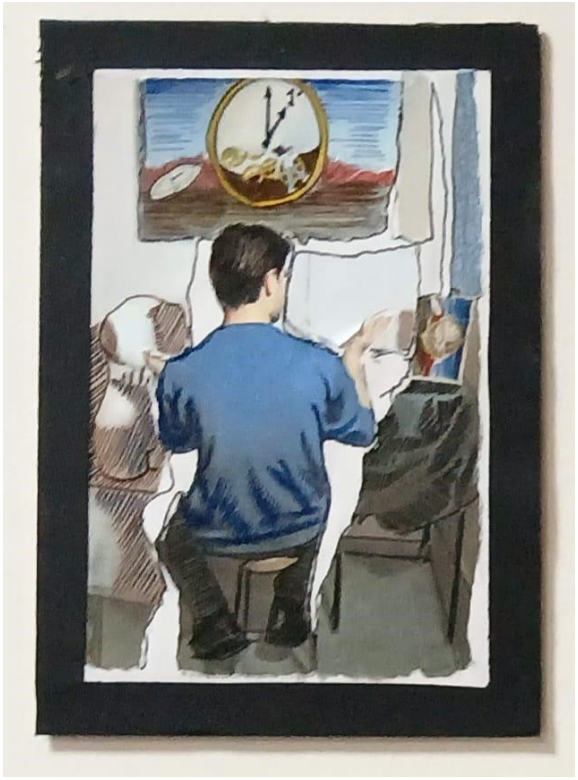
Uygulamanın Düşünsel Yönü

“Kaygılı Saatler”, zamanı doğrusal b r s stem olarak değ l; b rey n ruhsal durumuna göre şek llenen öznel b r deney m alanı olarak ele alıyor. Kolaj tekn ğ yle oluşturulan parçalı yüzeyler, modern nsanın z h nsel dağınıklığını, odak eks kl ğ n ve alışılagelm ş zaman algısını görünür hale get rmey amaçlamıştır. İzley c y yalnızca zamanı düşünmeye değ l; aynı zamanda eserde kend yle de b r bakıma muhasebe etmeye davet edeb leceğ n umuyorum. Tab modern zamanın nsanları meşgul etmek ç n yarattığı durumlardan ötürü, nsanları zamandan uzak tutmak pek mümkün değ ld r.

RESİMLER

Resim 2. Mehmet Aşut, Kaygılı Saatler, Kolaj, 2026.

SONUÇ

“Kaygılı Saatler” başlıklı bu mezun yet projes ; modern nsanın zamana karşı verd ğ mücadeley , geleceğe da r bel rs zl kler ve bu durumun b rey n ç dünyasında yarattığı kaygı hal n görsel sanatlar perspekt f nden rdelemek amacıyla yürütülmüştür. Çalışma sürec boyunca, zamanın salt kronoloj k b r lerley şten baret olmadığı; b rey n ps koloj k durumu, toplumsal beklent ler ve varoluşsal sancılarla şek llenen, öznel ve çoğu zaman baskıcı b r olgu olduğu saptanmıştır.

Bu çalışma, sanatın b reysel ps koloj y ve modern yaşamın zorluklarını görünür kılma, dışsallaştırma ve bu yolla “anlamlandırma” gücüne sah p olduğunu b r kez daha kanıtlamıştır. “Kaygılı Saatler” projes , zamanın hızına kapılan modern b reye, b r an ç n durup kend ç ses n d nlemes , korkularıyla yüzleşmes ve zamanla olan l şk s n yen den tanımlaması ç n sanatsal b r alan açmaktadır.

Sonuç olarak; zaman, kaygı ve sanat üçgen nde gerçekleşen bu mezun yet projes , hem kuramsal temeller yle hem de sanatsal üret mler yle, sanatçının kaygıyı estet k b r deney me dönüştürme çabasını ortaya koymaktadır.

KAYNAKÇA

https://artucky.com/blogs/blog/salvador-dal -belleg n-azm -tablosu

https://artucky.csrslt d=AfmBOooabvfqrZXlE5ye5B2RbX__g4fPGf0CEKJsXC6EwqttjR _Q849L

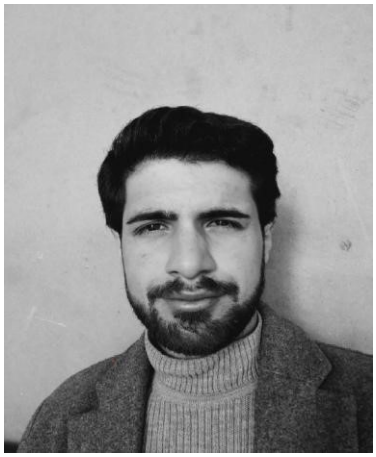
https://evrenatlas .com.tr/sanat/belleg n-azm /
https://www.oggusto.com/sanat/surreal zm-sanat-ak m

Breton, A. (2018). Sürreal st Man festo.

Antmen, A. (2014). 20. Yüzyıl Batı Sanatında Akımlar.

Freud, S. (2015). Düşler n Yorumu.

Read, H. (2014). Modern Sanatın Anlamı.

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı ve Soyadı: MEHMET AŞUT

Doğum Yeri ve Yılı: IĞDIR 02.04.2003

EĞİTİM

2010-2021- İlk, Orta ve Lise eği mini IĞDIR da tamamladı Lise eği mini Güzel Sanatlar Lisesinde Iğdır'da tamamladı.

2022-2026- Atatürk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümünde Lisans Eği mini sürdürdü

PROJELER VE PATENT

2025- Toplumsal Duyarlılık Projeleri (TDP) kapsamında "Ramazan Ruhunu Paylaşıyoruz" isimli projede yer aldı

SERGİLER

2026- "Mezuniyet Sergisi", Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sergi Alanı, ERZURUM

2024- Doç. Cemile Didem ÖZIŞIK Atölyesi Öğrencileri Sergisi, Atatürk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi Sergi Alanı, ERZURUM